

INDUSTRIEN SOM KARRIEREVEJ

UNDERVISNINGSMATERIALE

Projekterne "industrien som karrierevej", "Industriens som karrierevej 2.0" og "Bæredygtig industri som karrierevej" er støttet af Region Syddanmarks uddannelsespulje.

Bæredygtig Industri som karrierevej / Bæredygtige tilbygninger

SKIBET SKOLE

6. Klasse / April – maj '22.

[Skriv her]

Elevernes bud på et logo. Det blå vandt – og blev lavet i forskellige designs. Årgangen valgte de orange.

Til lærerne:

Indledning til projekt BISK

Forløbet er en del af projektet; Bæredygtig Industri som karrierevej. Klassen tager afsæt i huset fra "byg et hus", som eleverne fra 3. til 6. klasse har bygget sammen med faglærerne på SDE.

Eleverne skal skrive videre på en historie, som bor i huset. De skal sætte sig ind i, hvordan "Far, Henrik, Mor, Hanne, og døtrene, Ida og Marie", hver især vil løse en ombygningsopgave.

Eleverne skal indhente data, som kvalificerer deres tildelte fiktive opgave og indflette deres viden i en prosatekst.

Forløbet er bygget op over en uge, hvor vi arbejder intensivt med emnet i fagene; dansk, håndværk & design, Natur/teknik.

Forløbet afsluttes med en udstilling på skolen, hvor forældrene på årgangen inviteres.

Eleverne udarbejder en individuel logbog undervejs.

Faglige fokuspunkter:

Eleverne arbejder konkret med:

- historiefortælling
- designcirklen som didaktisk ramme
- en grøn virksomhed, som giver dem sparring på opgaven
- mundtlig fremlæggelse

Eleverne træner:

- det 21. århundredes kompetencer
- deres forståelse af begrebet bæredygtighed
- deres evne til at indhente data, som omsættes til at kvalificere deres fortælling
- deres evne til at arbejde målrettet med at få den samlede fortælling til at hænge sammen
- deres viden om job og opgaver i en grøn virksomhed

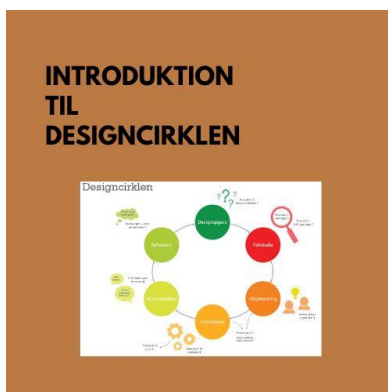
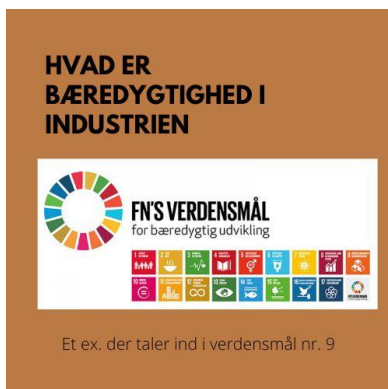
Før vi går igang:

Eleverne introduceres til projektets titel og ramme;
Hvad er bæredygtighed?

Til det bruges følgende mood board: *Klassedrøftelse*

Herefter introducerede vi eleverne til verdensmål 9 og designcirklen, som de skulle bruge som procesplan.

Opgave inden emneugen; bæredygtige tilbygninger

Logo til projekt: Bæredygtig industri som karrierevej.

Første opgave med at lave et logo kobles sammen med mit første loop på pioneruddannelsen i FabLab.

Eleverne undervises i billedkunst i de 2 første faser i designcirklen.

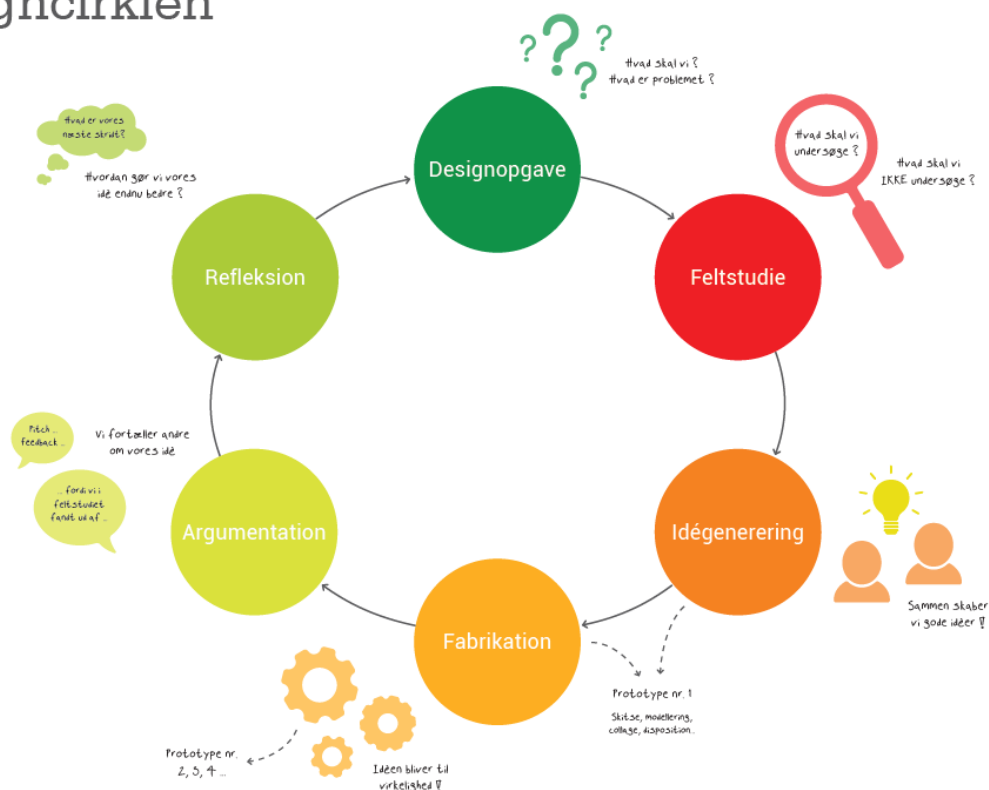
Designopgave:

Eleverne stilles følgende designopgave:

I skal være en del af et projekt, som hedder Bæredygtig Industri som karrierevej. Men hvad betyder bæredygtighed - hvad er bæredygtig industri, hvad betyder karrierevej og endelig; når ordene sættes sammen: Bæredygtig industri som karrierevej.

Den første opgave, jeg har brug for jeres hjælp til at løse er at finde et logo, som fortæller om, hvordan I vil symbolisere bæredygtig industri. Et symbol som i billeder fortæller om, hvordan I forstå begreberne.

Designcirklen

Opgave 1 - arbejde med designopgave og feltanalyse

Forarbejde: Alle elever deles i 10 grupper. 2 piger / 2 drenge.

Valg af tovholder, som fortæller opgaven til gruppen. Første opgave: Find computer, papir og blyant.

Research på ordene:

- Bæredygtighed
- Industri
- Karriere+vej

Start med at skille ordene ad og snak med hinanden om, hvad det er. Hvad finder I af inspiration på nettet, og hvordan vil I forklare det til mig med jeres egne ord. Skriv det ned. Optag det på jeres mobiltelefon - en opsamling en lille video af alle begreber. Gem videoen et sted, hvor I kan finde den - alle skal kunne finde den.

Opgave 2

Hvad er et logo. Snak med hinanden og find mindst 3 logoer i jeres gruppe, som I tror alle kender og ét som I ikke tror alle kender. Lav en præsentation på ét A4 ark, som I hænger op i billedkunstlokalet.

Opgave 3

Drøft med hinanden, hvordan et logo til bæredygtig industri som karrierevej kan se ud. Alle laver en skitse i hånden. Udvælg én af skitserne og tilføj mindst én del fra alle de andre til den valgte, således at I som gruppe har én skitse tilsammen. Når skitsen er færdig - er I klar til opgave 4.

Husk at alle jeres drøftelser fra opgave 1 og 2 skal indgå i jeres logo-skitse.

Opgave 4

Fremlæg jeres tanker for de andre grupper og Charlotte.
Lav 3-4 spørgsmål, I gerne vil have feedback på. Vælg én fra gruppen, der skriver ned, hvad der bliver sagt i deres feedback.

Opgave 5

Juster jeres tegning med den feedback, I fik. Rentegn jeres logo, så det er klar til præsentation. Lav en kort tekst til den. Sæt billede og tekst sammen i den udleverede ramme.

Opgave 6 / uden for loopet

Alle skitser laves til en plakat. Det logo som vinder laves som en særskilt plakat

Udpluk fra eleveres logbog – omkring de begreber, de skal undersøge:

Bæredygtighed industri Karriere + vej

Eleverne skriver:

Bæredygtighed:

- *handler om, at vi skal passe på jorden, så den ikke tager skade af den måde, vi lever på*
- *er når vi ikke sviner verden til*
- *betyder alt hvad der er godt for klimaet som fx at genanvende ting osv.*
- *Betyder at man bruger naturen 100% og man tænker over sit forbrug af el, vand og varme*
- *Er når man opfinder et produkt, som kan holde længe og som ikke forurener naturen. Altså når man passer på klimaet og naturen.*

Industri:

- *betyder, at vi producerer varer. Inden for landbrug, byggeri, tøj og meget mere*
- *er verdens varer*
- *er en stor fabrik, som fx Lego*
- *er en branche, so fx fisker eller tøjbranche*
- *noget som fx møbelindustrien. Altså arbejde /produktion inde for et bestemt emne af produkter.*

Karriere:

- *betyder, det man vælger at arbejde som*
- *er ligesom, når en skoleelev, som uddanner sig til skolelærer eller fodboldspiller er også en karriere*
- *er vejen du uddanner dig*
- *Man kan tage mange forskellige uddannelser og det kan man kalde en karrierevej*
- *Det er den vej man tager i ens karriere. Altså hvis man vælger at tage en handelsuddannelse*
- *Det man vælger at arbejde som.*

Drejbog for BISK / uge 13

Dag / ca. tid	Hvad	Designproces fase	Hvordan	Husk
Mandag 8.00 - 14.00	<p>Opsamling fra logo-opgave</p> <p>Træk tråd til edison, byg et hus Benspænd - leg. Snak om skyld, hvis har gjort det?</p> <p>Opbygning af logbog 1.opgave: Hvad betyder: Bæredygtighed Karrierevej Industri</p> <p>Designopgave: Intro til ny opgave</p> <p>Feltanalyse opgave:</p> <p>Opsamling - skrive logbog</p>	<p>Designbrief Feltanalyse</p>	<p>Opsamling fra 1. opgave, som vi lavede inden jul. Eleverne beskriver med egne ord - individuel opgave</p> <p>Oplæsning af historie. Eleverne sidder i deres "byg et hus" grupper</p>	Rubens materialer
Tirsdag 8.00 - 10.45	<p>Opsamling på mandag Eleverne skriver videre på deres historie</p> <p>Opsamling Logbog</p>	<p>Feltanalyse Idégenerering</p>		
Onsdag Hele dagen	<p>Virksomhedsbesøg Green Tech Arbejder videre på deres historie, tegner skitser - opsamling på spørgsmål</p>	<p>Lars og Joan afsted</p>		
Torsdag 8.00 - 10.45	<p>Oplæsning af sammenskriv på historie</p> <p>Opsamling fra virksomhedsbesøg via logbog</p>	<p>Fabrikation Argumentation</p>		

Fredag 8.00 - 10.45	Færdiggørelse af fortælling Fremlæggelse.	Argumentation Refleksion		
---------------------------	---	-------------------------------------	--	--

Elevernes oversigts plan og introduktion

Den blev hængt op i klassen sammen med designcirklen, mood board og historiens hovedpersoner.

Introduktion til forløbet.

Jeg læser historien op, som eleverne efterfølgende skal bygge videre på. Efter oplæsning vælger hvert gruppe-medlem én person i familien, som de gerne vil være.

Eleverne udvikler videre på deres historie hver dag med de faglige indspark og benspænd, de

Familien Hansen boede i et helt almindelig hus, på en almindelig vej i en helt almindelig by i Jylland.

De hed Hansen, ligesom så mange andre familier i Danmark, så det var også meget almindeligt. Børnene gik i skole, til sport, så film og spillede computer eller lavede dansevideoer til Tik Tok. Forældrene gik på arbejde, lavede mad og gjorde rent og så fjernsyn ligesom så mange andre familier.

... Men så en dag, da familien var samlet til aftensmad og sad rundt om bordet i køkkenet, som de altid gjorde, og som var helt almindeligt for dem, så sagde Ida - den ældste på 15. Øv, alting er så almindeligt, vi bor lige så almindeligt som alle de andre i min klasse, vi gør almindelige ting - og alting er bare så almindeligt uden jeg faktisk ved, hvad almindeligt overhovedet betyder. Vil I ikke være med til at lave noget, der er ualmindeligt - gøre noget, som de andre ikke gør.

Hvad nu, hvis vi sagde: at vi kun laver mad af overskudsvarer og ikke må smide mad ud? eller laver en konkurrence om, hvem der bruger mindst strøm - altså hvem der fx husker at slukke lyset på sit værelse eller som oplader sin computer mindst gange i løbet af en uge?

Eller hvad nu, når vi skal lave den nye tilbygning til huset, mor. Hvorfor så ikke lave det af genbrugsmateriale eller noget, der er mere bæredygtigt. Hvad nu, hvis vi ikke altid bare skulle købe de billigste materialer, men designede den nye tilbygning efter, hvad der var bedst for miljøet?

Jeg mangler også en ny stol, hvad nu, hvis den var lavet af gamle plastikflasker, som var smeltet om, og vi syede puder til min seng, far, af dine gamle bukser, som du alligevel ikke kan passe længere?"

Ida's far, mor og lillesøster kiggede forbløffet hen på Ida - selv hunden kiggede med. Far, Henrik sagde. "Fed idé, Ida, Den er jeg med på - jeg er også bare så træt af at være så almindelig."

Mor, Hanne, smilede og sagde: "Ja, hvis vi hjælper hinanden, så er jeg også med, men vi bakker hinanden op, ikk'." "Jo, jo mor," sagde lillesøster, Marie, "vi gider ikke være som alle de andre mere, men hvordan kommer vi i gang?" Henrik sagde, da han endelig havde fået hunden til at lade være med at bjæffe af glæde: "Jeg har en plan." "Vi får en opgave hver - er I med på den?" "Hvis det er en god plan, så lover jeg, at det, vi finder frem til, er det, vi gør."

"Ida, du laver en tegning og en plan for, hvordan vi kan indrette vores nye tilbygning med bæredygtige møbler. Start med stolene og den maling, vi skal bruge på væggene. Tænk lige over puderne også - og overrask os med noget, du selv finder på. Noget, du synes vi mangler."

"Marie, du laver en tegning og en plan for, hvordan vi kan indrette os, så vi sparer på energien i vores hus - men særligt den nye tilbygning. Hvilke materialer skal vi bruge, hvis vi skal spare strøm. Tror du, du kan finde ud af det?"

Marie kiggede på sin far. "Altså, selvfølgelig kan jeg det. Vi har haft om det i skolen, og sagde du ikke også, mor, at vi skal hjælpe hinanden?" "Ok," afbrød hendes far. "Det var forkert af mig at tvivle på det - selvfølgelig kan du det - og måske du også kan hjælpe mor med hendes opgave?"

Hanne kiggede forventningsfuld på Henrik: "Nå" sagde Henrik med iver i stemmen. "Din opgave, søde kone, er at lave en ugeplan for, hvordan vi kan spise bæredygtigt til alle måltider, så vi ikke smider noget ud. Du skal også, se om du kan spare penge på det budget, vi har til mad."

Hanne nikkede om kap med Marie, som allerede glædede sig til at komme i gang. Hun havde næsten allerede åbnet køleskabet. "Nå far," sagde Ida. "Nu giver jeg dig en opgave:" Henrik skulle til at afbryde, men holdt igen - det var jo en plan hele familien skulle hjælpe hinanden med og bakke hinanden op i, så det var vel fair nok, at Ida gav ham en opgave.

Ida sagde: "far, du skal lave en tegning og en plan for, hvordan vi indretter vores hverdag, så vi kommer til at spare på vand, strøm, CO2 - og som hos mig noget der overrasker. Måske noget, som vi bruger meget af i hverdagen uden at tænke over, at vi kan reducere forbruget på det."

"Er du med på den?" Far Henrik smilede og nikkede. "Top" sagde han - og så gik de fra bordet.

Marie og far, Henrik, hjalp hinanden med at tage ud ad bordet, som de plejede. Mor Hanne tændte for det varme vand og begyndte at skylle tallerkener af - vandet løb, mens hun åbnede døren for hunden, så den kunne løbe ud i haven. Henrik slukkede hansen - kiggede på mor, Hanne og sagde: "husk nu, at det koster hver gang vandet løber - så tænd det kun, når du bruger det." "Jamen," afbrød Hanne, "det plejer jeg jo...."

"ja," afbrød Henrik, "men nu gør vi ikke længere det almindelige - vi gør noget andet."

Det var lørdag aften i den almindelig familie - i det almindelige hus med det almindelige efternavn.

Hvordan så søndag morgen ud, da familien stod op - og skulle i gang med en almindelig dag - på en ualmindelig måde.

Eleverne laver logbog i "skoletube".

Mor, Hanne

Din opgave, søde kone, er at lave en ugeplan for, hvordan vi kan spise bæredygtigt til alle måltider, så vi ikke smider noget ud. Du skal også se, om du kan spare penge på det budget, vi har til mad.

Digt videre.....

Hanne sad i køkkenet med en kop kaffe - alene og nød, at der var stille omkring hende. Henrik var gået med hunden og pigerne var på deres værelse. Hvor skulle hun startede - normalt var hun ikke vild med at lave madplan til en hel uge, men det ville nok være en god idé, hvis der ikke skulle gå noget mad til spilde. Hanne tegnede et skema og delte ugen op i 7 dage. Søndag skulle de have noget med blomkål, som var blevet til overs fra aftensmaden, men hvad skulle hun så finde på? Jo, pludselig kom hun i tanke om.....

Far, Henrik

Ida sagde: far, du skal lave en tegning og en plan for, hvordan vi indretter vores hverdag, så vi kommer til at spare på vand, strøm, CO2 - og som for mig noget der overrasker. Måske noget, som vi bruger meget af i hverdagen uden at tænke over, at vi kan reducere forbruget på det.

Digt videre.....

Henrik gik hen ad Bøgevej med hunden eller gik og gik. Balder, som hunden hedder, var meget optaget af at snuse, så Henrik måtte indse, at det kom til at tage lang tid. Men så gav det ham jo god tid til at tænke på den opgave, han havde fået af Ida. Det var egentlig en rigtig god idé, Ida havde fået. Han blev helt stolt over hendes mod til at gøre noget andet end de plejer, og han ville vise hende - ja, dem alle sammen, at der kunne gå sport i at spare. Han ville lave et skema, som han hængte op i køkkenet - og kære dagens vinder, men hvordan. Han måtte hjem og google, for han var ærgerligt talt lidt blank. Han kiggede sig omkring på villavejen, så alle lysene i vinduerne, og så fik han pludselig en idé.....

Marie

Marie, du lover en tegning og en plan for, hvordan vi kan indrette os, så vi sparer på energien i vores hus - men særligt den nye tilbygning. Hvilke materialer skal vi bruge, hvis vi skal spare strøm. Tror du, du kan finde ud af det?

Marie kiggede på sin far. "altså, selvfølgelig kan jeg det. Vi har haft om det i skolen, og sagde du ikke også, mor, at vi skal hjælpe hinanden?"

Ok, afbrød hendes far. Det var forkert af mig at tvivle på det - selvfølgelig kan du det - og måske du også kan hjælpe mor med hendes opgave?

Digt videre.....

Marie vågnede søndag - tidligere end hun plejede.

Det var heldigvis søndag, så der var god tid til at lægge en god plan for, hvordan hun skulle arbejde med den opgave, hun fik i aftes.

Hun listede ud på badeværelset, kiggede sig i spejlet, og skulle lige til at tænde hanen i brusekabinen, mens hun hentede lidt juice i køleskabet, så kunne vandet nemlig nå at blive rigtig dejligt varmt, men hov....

Ida

Ida, du laver en tegning og en plan for, hvordan vi kan indrette vores nye tilbygning med bæredygtige møbler.

Start med stolene og den maling, vi skal bruge på væggene.

Tænk lige over puderne også - og overrask os med noget, du selv finder på. Noget, du synes vi mangler.

Digt videre.....

Ida vågnede med et sæt. Computeren lå stadig i hendes skød og lyste op i mørket. Hun var gået direkte ind på sit værelse efter aftensmaden, og var straks gået i gang med at indrette den nye tilbygning i "sketchup", som de har lært at bruge i skolen.

Hun og hendes bedste veninde, Karen, elskede at indrette, og tænk nu skulle hun ikke kun gøre det på computeren, men i virkeligheden. Hun tegnede og tegnede og måtte være faldet i søvn, mens hun tegnede

Uddrag af elevernes logbog;

- som også fortæller, hvordan lærerne introducerede opgaverne

Den 28. marts – mandag: BISK hele dagen fra 8.00 til 14.00

- *vi hørte om familien Hansen, som var alt for almindelig og som gerne ville være anderledes. Der var nogle forskellige roller i den historie, og dem fik vi tildelt. Jeg blev Ida, der skulle indrette den nye udestue. Der skulle jeg finde nogle gode måder man kunne være mere bæredygtig*
- *skulle vi have et emne om Bæredygtig Industri som karrierevej. Vi skulle i grupper og dele nogle opgaver imellem os. Jeg blev en der hedder Marie. Jeg har en opgave, der handler om at finde nogle måder at gøre hverdagen mere klimavenlig. Da vi skulle dele os i grupper med dem, der også var Marie skulle vi snakke om nogle af vores idéer. Det var spændende at komme med idéer til, hvordan vi kunne gøre hverdagen mere klimavenlig.*

Den 29. marts – tirsdag: BISK fra 8.00 til 11.00.

Eleverne digter videre på deres historie, som får læst følgende benspænd op:

Benspænd til familien.

Det var blevet tirsdag morgen - alle skulle møde sent, så derfor spiste de morgenmad sammen og sad rundt om bordet i køkkenet.

Far, Henriks telefon lyste op - der kom en besked, som han ikke kunne undgå at se, selvom de havde en aftale om, at deres telefoner ikke skulle bruges, når de spiste eller snakkede sammen.

Henrik undskyldte og sagde: Den her besked bliver jeg nødt til lige at se. Henrik læste:

“På grund af akut gravarbejde på Mågevej vil der være lukket for vandet tirsdag fra 12.00. Vi forventer, at der er normal drift kl. 17.00. Der kan forekomme misfarvning af vandet i en periode efterfølgende. Det er ikke sundhedsskadeligt.

Vi beklager ulejligheden og vi arbejder effektivt på at løse opgaven så hurtigt, det er muligt.

Hanne sukker, nu havde hun lige planlagt, at hun ville bage en lækker kage og overraske med saftevand og kaffe i eftermiddag. Hun havde inviteret mormor og morfar, fordi morfar skulle over med nogle gamle ting, som de ikke længere kunne bruge. Ting som Ida mente hun kunne forvandle til noget, de skulle bruge i tilbygning. Hun ville ikke sige, hvad det var.

Nå - hvad gjorde hun så - de kunne jo heller ikke få vasket hænder, gå på toiletet - og det tøj hun skulle vaske blev også forsinket. Hun sad i sine egne tanker da Ida sagde: Marie, hvor sjovt - så skal vi klare os uden vand. Vi kan få varmt kakao i stedet for og..

Marie afbød, så vinder jeg dagens konkurrence... De andre kiggede på hende, men hun rejste sig bare op, klappede sin mor på kinden og sagde: Nå, jeg går i skole nu... vi ses...

Henrik muntrede Hanne op. Det bliver da meget sjovt - nu bruger vi 100 kroner ekstra i dag, så kan vi måske finde på noget andet til mormor og morfar. Vi skal jo huske at gøre noget ualmindeligt, og plejer vi ikke at få kaffe?

Ida hviskede sin mor noget i øret, mor, Hanne lyste op, for Ida havde foreslået at de...

- *jeg skrev om Henrik og fik den idé, at hvis man skal spare på strømmen, så kan man lukke lyset, når man går ud af et rum og vente med at oplade sin telefon til den er helt tom for strøm. ... og når man er frdig med at spille computer, så skal man slukke den og ikke bare lade en stå.
Når man går i bad må man kun bruge 5 minutter og ikke så meget varmt vand.
Man kan godt overleve, hvis man bruger koldt vand. Når man vasker sine hænder, så kan man slukke for vandet., når man putter sæbe på.*

Den 30. marts – onsdag: Besøg på Green Tech fra 9.00 til 13.00

<https://www.greentechcenter.dk/>

Besøget hos Greentech blev arrangeret for at give eleverne et fagligt grundlag til at forstå, hvordan man kan arbejde med bæredygtighed. På GreenTech sidder der en masse iværksættere, som arbejder med forskelligt inden for grøn energi, teknologi etc. Det er et videnscenter, og eleverne fik ikke kun en masse faglige input, men fik også snakket med virksomhederne i centret. Besøget skulle være et supplement til et virksomhedsbesøg på Lego, som desværre blev aflyst pga. logistik.

Uddrag af elevernes logbog; - besøg på Green Tech

- *den 30. var vi på virksomhedsbesøg, hvor vi lærte en masse om forskellige måder at være bæredygtig på. Fx at man kan plante på taget, så man udnytter regnvandet. Det er ingeniører, der regner ud, hvordan taget skal laves, så det kan holde til det*
- *vi lærte om bæredygtigt byggeri, at det er vigtigt at lave bæredygtig varme fx gennem solceller, som man kan sætte op på taget eller ned i haven*
- *vi så en vindmølle, vi hørte om elbiler, vi mødte mennesker, der arbejdede med bæredygtigt byggeri, vi hørte om, hvordan man kan lave jordvarme og om lygtepæle, der selv kan lave strøm. Vi lærte noget om lermaling og snakkede med én der vidste en masse om, hvordan man kan spare på energien. Det var en vildt god dag, og jeg lærte en masse*
- *vi lærte om, hvordan man kan bruge overskudsvinduer og lave isolering af savsmuld og papir i stedet for at bruge noget, der skal fremstilles kunstigt*
- *vi lærte en masse om, hvordan man også kan arbejde, når man bliver voksen.*

Uddrag af elevernes logbog;

Den 31. marts – torsdag: Færdig med historien

- *vi skrev vores historie færdig med alt det, vi havde lært på Green Tech*
- *vi fik læst nogle af de små fortællinger op. Charlotte skal skrive dem alle sammen sammen til den store fortælling*
- *vi snakkede om, hvordan vi vil lave vores tilbygninger*

Efter uge 13

- eleverne arbejdede videre med at lave deres idéer til ombygning / tilbygninger i blandt andet HDS.

Alt for almindelig

Skrevet af 6. årgang på Skibet skole sammen med Charlotte Agerby Schultz
i forbindelse med BISK - en forløb om bæredygtig industri som karrierevej /marts 2022

Familien Hansen boede i et helt almindelig hus, på en almindelig vej i en helt almindelig by i Jylland.

De hed Hansen, ligesom så mange andre familier i Danmark, så det var også meget almindeligt. Børnene gik i skole, til sport, så film og spillede computer eller lavede dansevideoer til Tik Tok. Forældrene gik på arbejde, lavede mad og gjorde rent og så fjernsyn ligesom så mange andre familier.

... Men så en dag, da familien var samlet til aftensmad og sad rundt om bordet i køkkenet, som de altid gjorde, og som var helt almindeligt for dem, så sagde Ida - den ældste på 15. Øv, alting er så almindeligt, vi bor lige så almindeligt som alle de andre i min klasse, vi gør almindelige ting - og alting er bare så almindeligt uden jeg faktisk ved, hvad almindeligt overhovedet betyder.

Vil I ikke være med til at lave noget, der er ualmindeligt - gøre noget, som de andre ikke gør.

Hvad nu, hvis vi sagde:

at vi kun laver mad af overskudsvarer og ikke må smide mad ud?

eller laver en konkurrence om, hvem der bruger mindst strøm - altså hvem der fx. husker at slukke lyset på sit værelse eller som oplader sin computer mindst gange i løbet af en uge?

Eller hvad nu, når vi skal lave den nye tilbygning til huset, mor. Hvorfor så ikke lave det af genbrugsmateriale eller noget, der er mere bæredygtigt. Hvad nu, hvis vi ikke altid bare skulle købe de billigste materialer, men designede den nye tilbygning efter, hvad der var bedst for miljøet?

Jeg mangler også en ny stol, hvad nu, hvis den var lavet af gamle plastikflasker, som var smeltet om, og vi syede puder til min seng, far, af dine gamle bukser, som du alligevel ikke kan passe længere?"

Ida´s far, mor og lillesøster kiggede forbløffet hen på Ida - selv hunden kiggede med. Far, Henrik sagde. "Fed idé, Ida, Den er jeg med på - jeg er også bare så træt af at være så almindelig."

Mor, Hanne, smilede og sagde: "Ja, hvis vi hjælper hinanden, så er jeg også med, men vi bakker hinanden op, ikk´." "Jo, jo mor," sagde lillesøster, Marie, "vi gider ikke være som alle de andre mere, men hvordan kommer vi i gang?"

Henrik sagde, da han endelig havde fået hunden til at lade være med at bjæffe af glæde:

"Jeg har en plan."

"Vi får en opgave hver - er I med på den?"

"Hvis det er en god plan, så lover jeg, at det, vi finder frem til, er det, vi gør."

"Ida, du laver en tegning og en plan for, hvordan vi kan indrette vores nye tilbygning med bæredygtige møbler. Start med stolene og den maling, vi skal bruge på væggene. Tænk lige over puderne også - og overrask os med noget, du selv finder på. Noget, du synes vi mangler."

"Marie, du laver en tegning og en plan for, hvordan vi kan indrette os, så vi sparer på energien i vores hus - men særligt den nye tilbygning. Hvilke materialer skal vi bruge, hvis vi skal spare strøm. Tror du, du kan finde ud af det?"

Marie kiggede på sin far. "Altså, selvfølgelig kan jeg det. Vi har haft om det i skolen, og sagde du ikke også, mor, at vi skal hjælpe hinanden?"

"Ok," afbrød hendes far. "Det var forkert af mig at tvivle på det - selvfølgelig kan du det - og måske du også kan hjælpe mor med hendes opgave?"

Hanne kiggede forventningsfuld på Henrik: "Nå" sagde Henrik med iver i stemmen. "Din opgave, søde kone, er at lave en ugeplan for, hvordan vi kan spise bæredygtigt til alle måltider, så vi ikke smider noget ud. Du skal også, se om du kan spare penge på det budget, vi har til mad."

Hanne nikkede om kap med Marie, som allerede glædede sig til at komme i gang. Hun havde næsten allerede åbnet køleskabet. "Nå far," sagde Ida. "Nu giver jeg dig en opgave:" Henrik skulle til at afbryde, men holdt igen - det var jo en plan hele familien skulle hjælpe hinanden med og bakke hinanden op i, så det var vel fair nok, at Ida gav ham en opgave.

Ida sagde: "far, du skal lave en tegning og en plan for, hvordan vi indretter vores hverdag, så vi kommer til at spare på vand, strøm, CO2 - og som hos mig noget der overrasker. Måske noget, som vi bruger meget af i hverdagen uden at tænke over, at vi kan reducere forbruget på det."

"Er du med på den?" Far Henrik smilede og nikkede. "Top" sagde han - og så gik de fra bordet.

Marie og far, Henrik, hjalp hinanden med at tage ud ad bordet, som de plejede. Mor Hanne tændte for det varme vand og begyndte at skylle tallerkener af - vandet løb, mens hun åbnede døren for hunden, så den kunne løbe ud i haven. Henrik slukkede hanen - kiggede på mor, Hanne og sagde: "husk nu, at det koster hver gang vandet løber - så tænd det kun, når du bruger det."

"Jamen," afbrød Hanne, "det plejer jeg jo...."

"ja," afbrød Henrik, "men nu gør vi ikke længere det almindelige - vi gør noget andet."

Det var lørdag aften i den almindelig familie - i det almindelige hus med det almindelige efternavn.

Hvordan så søndag morgen ud, da familien stod op - og skulle i gang med en almindelig dag - på en ualmindelig måde.

Eleverne digter
videre på
historen med alt
det, de har lært
fra forløbet.

Marie vågnede søndag - tidligere end hun plejede. Det var heldigvis søndag, så der var god tid til at lægge en god plan for, hvordan hun skulle arbejde med den opgave, hun fik i aftes.

Hun listede ud på badeværelset, kiggede sig i spejlet, og skulle lige til at tænde hanen i brusekabinen, mens hun hentede lidt juice i køleskabet, så kunne vandet nemlig nå at blive rigtig dejligt varmt, men hov hun ville jo spilde en masse vand på det, og der ville også være en risiko for, at vandet løb over kanten. Det havde det gjort før, men hun plejede at være ligeglad.

Hun ventede med at tænde for bruseren og gik først efter juice, drejede på vandhanen og satte uret til 5 minutter for at spare på vandet. Hendes mor havde købt en shampoo, som lugtede klamt, men hvis hun åbnede vinduet, som hun plejede, bare for at holde lugten ud, så ville varmen jo fise ud.

Hun måtte vende sig til lugten. Mens hun sang i badet fik hun en idé til at skifte alle pærerne ud til LED, så kunne de nemlig spare strøm i hverdagen. Selvom far havde sagt, at hun mest skulle tænke på tilbygningen, så kunne de lige så godt skifte ud i hele huset samtidig.

Et andet sted i huset rumsterede det - Ida var vågnet med et sæt. Computeren lå stadig i hendes skød og lyste op i mørket. Hun var gået direkte ind på sit værelse efter aftensmaden, og var straks gået i gang med at indrette den nye tilbygning i "sketch-up", som de har lært at bruge i skolen. Hun og hendes bedste veninde, Karen, elskede at indrette, og tænk nu skulle hun ikke kun gøre det på computeren, men også i virkeligheden. Hun tegnede og tegnede og måtte være faldet i søvn, mens hun tegnede.

Hun huskede, at hun havde fået en genial idé. Hun ville lave sit eget design til en sofa, som var bygget af genanvendelige materialer. Hun planlagde en tur op til morfar, fordi han lige havde bygget en garage, og derfor havde en del træ til overs.

Hun skyndte sig at tage tøj på og løb ud på badeværelset. Marie havde været i bad - det ville hun spare i dag.

Hun børstede tænder sammen med sin søster, nu hvor vandet alligevel løb i hanen. Marie spurgte: "hvorfors er du så hurtig, det er jo så tidligt?" Ida smilede; "jeg har fået en genial idé, men jeg siger det ikke. Sig til far og mor, at jeg er ude i formiddag" - og væk var hun.

Da hun kom op til morfar og mormor var de allerede i gang. Mormor sad og syede sine huller i et par bukser. Morfar sad med sin avis. Ida fortalte dem om opgaven, de havde givet hinanden aftenen før. Mormor sagde, at hun havde fået noget stof af en veninde, det måtte hun gerne få til puder. Det var godt for klimaet, hvis de genbrugte alt det, der kunne genbruges.

"Fedt," sagde Ida, "så kan jeg mixe det sammen med stof fra fars gamle bukser." Mormor sagde: "Vi kommer jo over på tirsdag, så kan jeg hjælpe dig med at sy, hvis du har brug for det."

"Top," sagde Ida. "Kom morfar, du skal med mig ud i dit værksted. Jeg har brug for din hjælp til en overraskelse." Hun viste morfar sin skitse af, hvordan det skulle se ud i den nye tilbygning, og fortalte ham om idéen med sofaen. Hun havde også lavet en "to do liste", for hun skulle hele tiden tænke kreativ og bæredygtigt, samtidig med at det skulle være pænt.

På hendes liste stod:

Genbrugsmøbler

Stole ud af træ

Uld gulvtæppe

Lampe ud af fjer/papirlamper

Puder genbrugsstof

Planter

Køb fx fra Dba

Hun fortalte morfar, at hun havde søgt på nettet, men at hun også havde brug for at snakke med ham om det. Mormor havde allerede givet hende en idé med puderne, så den kunne hun godt sætte krydse af ved.

Morfar sagde: "Ida, jeg har et par gode råd til dig."

"Jeg kender en god hjemmeside, hvor du kan få en masse inspiration. Den hedder "Genbyg" - og der kan du finde ting, som er taget fra gamle byggerier. Fx gamle gulvbrædder af genbrugstræ. Jeg tror, I bliver glattere for det. Det er svært at holde et uldtæppe med en hund. Det er også billigere med træ. Hvis jeres tilbygning er 20 kvm. så tror jeg, du kan købe materialer for 2000, - til gulvet."

Ida skrev ned og nikkede. "Med hensyn til sofaen" fortsatte han, "så ville jeg lave en af de 4 europaller, jeg har derude i garagen."

"Mormor kan sy hynder og puder, som vi snakkede om inde i køkkenet."

Ida fik helt sommerfugle i maven, og gav morfar et stor knus.

"Ved du noget om planter, morfar?"

"Jamen, Ida, det gør du da selv. Onkel Claus er på en planteskole og tilknyttet

"GASA Group".

Ham ringer vi lige til."

Mor Hanne var kommet sent i seng, og var først vågnet kl. 9.00. Aftenen før havde hun siddet i køkkenet med en kop kaffe - alene og nød, at der var stille omkring hende. Henrik var gået med hunden og pigerne var på deres værelse. Hvor skulle hun startede - normalt var hun ikke vild med at lave madplan til en hel uge, men det ville nok være en god idé, hvis der ikke skulle gå noget mad til spilde.

Hanne tegnede et skema og delte ugen op i 7 dage. Søndag skulle de have noget med blomkål, som var blevet til overs fra aftensmaden, men hvad skulle hun så finde på. Jo, pludselig kom hun i tanke om, at hun havde snakket med en kollega, hvis mand arbejdede i et gartneri, som producerer økologiske grøntsager og krydderurter. Hun ville bruge deres hjemmeside, som inspiration til nye opskrifter og en mere bæredygtig måde at lave mad på.

Hun ville også se, om hun kunne spare på deres budget, hvis hun kun købte danske sæsonvarer Det var måske ren win-win, hvis hun købte dansk, så kunne de være med til at nedsættes CO2. Egentlig er det jo skørt at købe varer, der er produceret i udlandet, så de skal fragtes herop i lastbiler.

På bordet lå den plan, hun var begyndt på. Søndag marineret blomkål i en salat sammen med frikadeller, som pigerne også kunne få med på madpakke dagen efter.

Til morgenmad hver morgen havregrød, fordi hun så kunne bage boller af resterne.

Hanne gik ind til Henrik, som sad på sit kontor og lavede en plan over et pointsystem, hvor de alle 4 startede med 50 point. Hver gang man ikke overholder én af regler, ville man få et minuspoint. Den der har flest point, når dagen er omme - vinder.

Reglerne er:

- hver gang man er den sidste, der forlader et rum, skal man slukke lyset,*
- derhjemme må man maks. se skærm en halv time om dagen,*
- man skal slukke for vandet, når man ikke bruger det,*
- man skal slukke lyset senest klokken 00:00,*
- man må ikke se skærm efter aftensmad i stedet kan man spille brætspil, læse eller lave noget andet.*

Man kan også få point:

- hver gang man cykler i stedet for at kører i bil,*
- hvis man finder på en ny ting, man kan gøre som er godt for klimaet,*
- hvis man sparer på vandet ved fx. kun at gå i bad hver anden dag,*
- hvis man laver noget andet, som er fornuftigt og godt, så er der point.*

Det ville han vurdere.

Han havde fået idéen, da han gik med Balder lørdag aften - eller gik og gik. Balder, som hunden hedder, var meget optaget af at snuse, så Henrik måtte indse, at det kom til at tage lang tid. Men så gav det ham jo god tid til at tænke på den opgave, han havde fået af Ida. Det var egentlig en rigtig god idé, Ida havde fået. Han blev helt stolt over hendes mod til at gøre noget andet end de plejer, og han ville vise hende - ja, dem alle sammen, at der kunne gå sport i at spare. Han ville lave et skema, som han hængte op i køkkenet - og kåre dagens vinder, men hvordan?

Han var gået hjem og havde googlet, for han var ærlig talt lidt for blank. Han havde kigget sig omkring på villavejen, og set alle lysene i vinduerne, der pludselig gav ham idéen til et pointsystem.

Henrik kiggede op fra sit skema og over på Hanne, som stod i døren. Han sagde: " Nå, er du kommet i gang med din opgave? Når vi spiser frokost, så vil jeg afsløre min, og i aften kl. 20.00 vil jeg kåre dagens vinder."

Hanne smilede og fløjtede. Hun var allerede godt forberedt. Hun ville printe sin plan ud, så alle kunne se, hvad de skulle have til middag, og samtidig skulle de skrive, hvis de ikke kunne spise med, så der ikke blev lavet for meget mad. De måtte bruge 1000,- kr. til hele ugen, så der skulle virkelig tænkes meget over, hvad der skulle købes, samtidig med, at det skal være bæredygtigt.

Marie kom ind ad døren med Balder. Hun sagde: "Mor, Ida er gået for sig selv her i formiddag, men kommer hjem til frokost."

"Hvad skal vi have - jeg er allerede dødsulten."

Hanne sagde: "Jamen, det ville jeg snakke med dig om - vi 2 skal jo hjælpe hinanden."

Marie sagde; "Jamen, så kigger jeg i køleskabet - og det vi har, det bruger vi."

De gik i gang, mens Hanne fortalte om den plan, hun ville printe ud.

Marie sagde: "Jamen er du da tosset mor - vil du printe?, og bruge energi og ressourcer på papir. Hvorfor sender du ikke bare en sms hver morgen, så er der også overraskelser i det - og hvis vi ikke er hjemme, så skal du bare lave mindre - eller vi, for der er jo ingen, der siger, at det altid er dig, der skal lave det."

Hun klappede sin mor i bagdelen - det var altså en fed idé, Ida havde fået.

Da klokken blev 20.00 ringede far, Henrik, på hoveddøren - det var det signal, han ville bruge, når han skulle kalde til samling. Så blev Balder også opstemt og gøede med.

Alle 4 sad rundt om bordet - spændte på, hvem der havde klaret sig bedst.

Men først skulle de fortælle hinanden om deres dag.

Marie sagde.: "Jeg har sat tid af til brusebad - man må max bruge 5 minutter, men jeg er også ved at undersøge, om vi kan få fat på sådan én, som man har på campingpladser, hvor man skal putte en polet i, og så er der kun vand i en bestemt tid."

Henrik kiggede underligt på hende. Den idé havde han også fået, men han havde ikke sagt det til nogen. Sjovt, som hun lignede ham.

Marie fortsatte: "Så har jeg hjulpet mor med frokosten, hvor I fik pasta med alle mulige rester. Synes I ikke det var sjovt."

De andre nikkede.

"Ja, og så har jeg undersøgt, hvad det koster at købe LED pærer til hele huset og om det sparer energi, hvis der kan skrues op og ned fra lyset."

Ida viste dem den tegning og "to do liste", som hun arbejdede på - og fortalte om besøget hos mormor og morfar.

Hanne fortalte om sin plan, og selvom hun sagde, at alle skulle spise havregrød til morgenmad, så rynkede ingen på næsen, og slet ikke, da hun viste dem den dej, som hun skulle bruge til frokostboller med havregryn, rester af havregrød og gammelt mælk.

Henrik foldede sit skema med konkurrence planen ud - den var skrevet på genbrugspap.

De havde alle fået point.

*Marie for det at tage tid på sit bad,
Ida for ikke at tage bad
Marie for at lave frokost af rester,
Ida for at bruge sin mormor og morfar,
mor for at tænke på at bruge blomkål, lave en bæredygtig plan og tænke i danske varer, men flest point for at tænke frem og forberede dagen efter.*

*Marie afbrød sin far: "Har du husket at give dig selv minuspoint?"
Hendes far sagde: "Næ, hvorfor det?" Marie smilede og sagde: "Da du gik fra toilettet i morges, glemte du at slukke vandhanen helt, så den dryppede. Godt, jeg opdagede det, hva' "- grinede Marie. "Ellers havde det kostet." Henrik sad lidt flovt tilbage.*

Mor vandt den første dag.

De spillede brætspil og hyggede sig for første gang i lang tid uden fjernsyn, computer og mobiltelefon.

*Mandag cyklede de alle til arbejde og skole. Pigerne med friske boller, resten af frikadellerne og med en opgave, som de skulle undersøge i skolen. I Idas klasse havde de et emne om plast, så hun ville undersøge, hvor der blev produceret møbler af plast, hvem der gjorde det, og hvor de evt. kunne købes.
Marie ville spørge pedellen, hvad de gjorde for at være mere bæredygtig i deres hverdag.*

*Telefonen lyste i Maries taske - det var en besked fra hendes mor. Der stod:
"hej skat. I aften skal vi have pizza kommer du hjem og spiser?"
Marie svarede med det samme: Jep, glæder mig :-). Hyggeligt med pizza.:).*

"Tusinde tak for dejligt mad," sagde Henrik og gav Hanne og pigerne et kys på kinden. "Anderledes og godt - jeg havde ikke forestillet mig, at jeg ville synes så godt om en vegetar pizza. Jeg er jo normalt til kød."

"Jamen, når vi kan få billige og danske grøntsager, så griber vi den chance og bruger det, så sparer vi penge, og vi er med til at undgå madspild," sagde Hanne glad.

Marie og Ida hjalp Henrik med at rydde op, så de hurtigt kunne blive klar til at afgøre dagens konkurrence.

Ida var sikker på, at hun ville vinde.

Hun var cyklet i skole og hen til morfar og mormor bagefter. Mormor var blevet færdig med hynde og puder til sofaen - morfar havde fundet 4 stole og et bord på loftet fra hendes mors barndom, og som de ikke længere brugte. Hun havde talt med onkel Claus om planter, og hun havde talt med en ældre dame længere nede ad vejen, som solgte gamle malerier. Dem kunne hun få billigt, hvis hun købte 3.

Deres nabo skulle smide nogle gamle skateboards ud - dem måtte hun også få. Hun havde set på nettet, at dem kunne der laves hylder af, så det var det næste morfar skulle hjælpe hende med.

På hende "to do liste" stod, at hun tirsdag skulle finde bæredygtigt maling, og vise hendes far og mor hjemmesiden fra "Genbyg", så de kunne få idéer til tilbygningens materialer.

Far ,Henrik, noterede flittigt ned, hvad alle fortalte fra deres dag. Marie havde haft møde med pedellen, som blandt andet fortalte, at der er lysensor i alle rum, som slukker, når der ikke er bevægelse, og at alle deres maskiner er skiftet ud, så de ikke bruger ret meget strøm. At der er censor på vandhanerne, så vandet ikke bare løber, og at der ikke er varme på skolen, når der er ferie og i nogle af de rum, som ikke bruges.

Hanne viste dagens tal for indkøb, og hvad hun ellers havde tænkt over. Blandt andet havde hun læst, at det var billigere at vaske tøj efter 20.00. Så vasketøjet ventede.

... "Og vinder af dagens konkurrence er: Ida" - næsten råbte far dybt imponeret over alt det, Ida havde nået.

Det var blevet tirsdag morgen - alle skulle møde sent, så derfor spiste de morgenmad sammen rundt om bordet i køkkenet.

Far, Henriks, telefon lyste op - der kom en besked, som han ikke kunne undgå at se, selvom de havde en aftale om, at deres telefoner ikke skulle bruges, når de spiste eller snakkede sammen.

Henrik undskyldte og sagde: "Den her besked bliver jeg nødt til lige at se." Henrik læste:

"På grund af akut gravearbejde på Mågevej vil der være lukket for vandet tirsdag fra 12.00. Vi forventer, at der er normal drift igen kl. 17.00. Der kan forekomme misfarvning af vandet i en periode efterfølgende. Det er ikke sundhedsskadeligt.

Vi beklager ulejligheden, og vi arbejder effektivt på at løse opgaven så hurtigt, det er muligt.

Hilsen Vandværket."

Hanne sukke, nu havde hun lige planlagt, at hun ville bage en lækker kage og overraske med saftvand og kaffe i eftermiddag. Hun havde inviteret mormor og morfar, fordi morfar skulle over med nogle gamle ting, som de ikke længere kunne bruge. Ting, som Ida mente hun kunne forvandle til noget, de skulle bruge i tilbygningen.

Hun ville ikke sige, hvad det var.

Nå - hvad gjorde hun så - de kunne jo heller ikke få vasket hænder, gå på toilettet - og det tøj, hun skulle vaske, blev også forsinket. Hun sad i sine egne tanker, da Marie sagde: "Hvor sjovt - så skal vi klare os uden vand. Vi kan få sodavand i stedet for..... og..

Marie sagde videre, så vinder jeg dagens konkurrence..."

De andre kiggede på hende, men hun rejste sig bare op, klappede sin mor på kinden og sagde:

"Nå, jeg cykler i skole nu... vi ses..."

Henrik muntrede Hanne op. "Det bliver da meget sjovt - nu bruger vi 100 kroner ekstra i dag, så kan vi måske finde på noget andet til mormor og morfar. Vi skal jo huske at gøre noget ualmindeligt, og plejer vi ikke at få kaffe?"

Ida hviskede sin mor noget i øret, mor, Hanne lyste op, for Ida havde foreslået, at de i stedet fik varmt kakao og chokoladekage lavet af mælk i stedet for vand. De kunne tappe vand på flasker til drikkevand, tage bad i svømmehallen og bruge vand fra regnvandstønden til toilettet.

I skolen kunne Ida ikke lade være med at tænke på i eftermiddag, når mormor og morfar kom med de ting, som hun havde lavet og fundet frem sammen med morfar - og hynderne, som mormor havde lavet. Hun håbede, at de 3 andre ville synes om hendes idé med sofaen, stolene og bordet. Det ville hun male, men ikke før, hun så billederne som den gamle dame havde til salg.

Onkel Claus, som arbejde i Odense for noget der hed, "GASA Group", havde sagt til hende, at hun skulle sørge for at købe planter, der kunne holde længe, gendyrkes eller genbrugsplanter. Planter som andre ikke længere gad have. Dem kunne hun søge efter på nettet.

Han gav hende også gode råd til at finde krukke i genbrugsplast. Krukker der var CO2 neutrale.

Hvad det betød var hun ikke helt klar over. Det måtte hun finde ud af.

Marie ville vinde dagens konkurrence, men hun anede ikke hvordan. Ida var så hurtig og god, men hun ville ikke miste sit gode humør og lyst til at lege med. Hun kunne ikke sådan lige finde på noget mere til at reducere energien, og mor var selv så optaget af hendes opgave, så den ville hun ikke rykke ved. Hun bestemte sig for at vente med at bekymre sig til i aften, når mormor og morfar var taget hjem.

Ida var glad. Far, Henrik, mor, Hanne, og Marie var vilde med hendes idé og morfar havde sagt: "Ida, du siger bare til, så er morfar klar med mere hjælp." Marie var også glad - hun havde vundet dagens konkurrence og helt velfortjent. Hun var gået direkte hjem fra skole - ledet på Dba og fundet den poletmaskine, som hun havde snakket med far om. Hun havde fået morfar til at hente den - for heldigt nok var den til salg fra den campingplads, som ligger tæt på deres hus.

Det var en overraskelse, da morfar og Marie havde taget den op af tasken, mens de hyggede med varmt kakao og chokoladekage. Morfar, som havde arbejdet som smed, kunne alt - bare alt - så han ville sætte den op i badeværelset dagen efter.

Far havde ikke tøvet længe, før han udråbte hende til dagens vinder.

Onsdag løb hurtigt, og inden de så sig om, var det torsdag. Ida var efter skole i gang med at lave hylder af skateboards sammen med morfar og billederne, hun havde købt af den ældre dame, var en overraskelse.

Hun syntes, de var vildt pæne og passede godt sammen med sofaen, bord og stole, som var malet grønne og med lænestolen, som hun havde fundet i genbrug.

Den skitse, som hun havde tegnet i "Sketch-up" sammen med Karen, var hendes forældre blevet vilde med, så hvis tømreren kunne, så blev det den, de gik med. Tilbygningen var 20 kvm, så det gulv, de havde fundet sammen alle fire på "Genbyg" var bestilt.

Planter, som hun havde fået, fordi onkel Claus havde hjulpet hende. De kom sammen med ham og hans familie på lørdag.

Marie og hende havde talt om lamper og isolering, men ellers havde de svært ved at finde på gode energivenlige løsninger. Ida syntes Marie var så god - hun havde sagt til hende, at det var vigtigt at få nogle gode vinduer i tilbygningen, så det ikke trak ind ad dem. De boede ud til en åben mark lidt uden for byen, og det blæste altid meget, der hvor de havde planlagt at lave tilbygningen.

Marie var ellers flittig med at søge gode løsninger, men hvor meget hun havde arbejdet sammen med deres far, var hun i tvivl om. Hendes far var så optaget af den konkurrence, han havde lavet, så om han havde arbejdet med den opgave, hun havde givet ham, var hun i tvivl om.

Hendes mor var vildt kreativ og tryllede spændende retter frem - med og uden kød.

Resterne fik Marie og hende med på madpakke og i aften, vidste hun, at hendes mor lavede pandekager, fordi det var deres livret.

Det var sødt af hende - hun havde skrevet i sin sms, at de ikke måtte spise for meget efter skole, fordi hun ville lave tre retter med pandekager.

Henrik tog tidligt fri torsdag, fordi han skulle til møde med en ingeniør, som var ekspert i bæredygtige løsninger indenfor byggeri. Han ville gerne sikre sig, at når de begyndte på tilbygningen, så var de godt forberedt.

Henrik lagde kniv og gaffel fra sig, skubbede stolen tilbage og sagde: " Tak for endnu super lækker mad. Pandekager til forret med rejer, pandekager til hovedret med grøntsager og pandekager til dessert med is. Hold nu da op, hvor er jeg mæt.

Nu glæder jeg mig til at høre, hvad I har fundet frem til i dag."

Marie sagde: "Må jeg begynde?", men inden nogen nåede at svare, fortalte hun om deres besøg på "Green Tech" med klassen.

Hun fortalte om små vindmøller i haven, solceller på taget, genanvendelse af vand fra deres brusebade og om, hvordan man kan se direkte på elmåleren, hvor mange penge, de kan spares. Hvordan man kan oplade sin elbil via solceller fra en lygtepæl.

Hun syntes, de skulle se, om noget af det kunne blive til virkelighed.

Hun fortalte også om, hvordan man kan bruge regnvand i toiletterne - om at få regnvand fra taget og ned i toilettet, og at have en stopper på toilettet, så det ikke ville flyde over med vand. Noget med en sensor, der måler, hvor meget vand, der skal i.

Hun kunne ikke helt huske præcist, hvordan det kunne gøres, men det måtte de finde ud af. Noget med en våd-støvsuger, men måske morfar kunne hjælpe?

Far smilede og sagde, at han måtte snakke mere med hende om det, fordi det også var noget af det, som han havde talt med ingeniøren om. Det var dyre løsninger, men måske det kunne betale sig alligevel.

Ida fortsatte med samme iver i stemmen som Marie. Hun havde undersøgt, at det bedste og mest bæredygtige maling er plantebaseret. Hun troede, det var kalkmaling, så hun rådede til, at de købte én af de 2 typer. Hvilken de valgte måtte handle om den farve, de bedst kunne lide, og som passede til de billeder, hun havde købt af den ældre dame. De var af abstrakt kunst, blå og grønne og med guld og sølv glimmer, som passede perfekt til de andre møbler. De passede også til den store gulvvase, hun havde fundet på "Den blå avis". Den skulle bruges til tørrede blomster i alle mulige farver.

Ida fortalte, at hun havde taget bussen ind i malerforretningen, fordi der var for langt at cykle. - Og at genbrug - "Røde Kors", som lå ved siden af, havde en lampe af pap og gamle flasker, som hun godt kunne lide. Den var sjov og helt ualmindelig, så den havde hun taget med hjem.

*Hanne fortsatte efter Ida. Hun fortalte, at hun allerede var blevet så glad for idéen med en uge-madplan, så det ville hun gerne fortsætte med. Hun havde været ude at handle og havde allerede købt ind til lørdag, hvor onkel Claus kom. De skulle have:
pulled pork i tortilla med chipotle-sauce - én af Ida's yndlingsretter.*

Hvis de kunne klare sig med det, hun havde i køleskabet og i fryseren, så havde hun overholdt budgettet. 905 kroner sagde hun stolt - og uden at bruge de 100 kroner ekstra, som hun fik i tirsdags, da vandværket lukkede for vandet. Henrik fortalte om sit møde med ingeniøren, som anbefalede at de lavede jordvarme, så det ville han undersøge, hvad kostede. Han var gået i gang med at lave et budget efter, at han havde hørt om alle idéerne fra de andre. Han havde jo lovet, at hvis de var gode, så var det dem, de gik efter. Henrik fik flest point og vandt dagens konkurrence, fordi han var cyklet helt ind til byen, selvom der var langt. Det havde de aldrig set før, så derfor syntes Hanne, at han skulle vinde. Der var fodbold i fjernsynet, som han elskede at se, men det gjorde han hellere ikke - for en aftale var en aftale.

Lørdag var der travlhed i huset, inden onkel Claus skulle komme med sin familie. Ida tegnede skitsen færdig til tilbygningen med alle idéerne og gjorde den stol færdig, som hun lavede til sit eget værelse. En stol med et flettet sæde af cykelslanger, som hun havde købt i genbrug forleden. Det var nu ikke så let, men hun var stædig, og fordi hun igen havde vundet konkurrencen fredag aften, ville hun bevise, at det var fair, at hun havde vundet flest gange. Far havde sagt i aftes, at han ikke ville kåre en vinder lørdag, fordi nu skulle det slutte med al den konkurrence, og blive en god vane i stedet. Men hun ville gøre noget, og hvad det var, hyggede hun sig med at tænke på lørdag formiddag.

Onkel Claus og tante Lene kom og havde de flotteste planter med. 11 planter i alt - den flottest var en Lykke Bregne.

Ida glædede sig til at tilbygningen blev helt færdig, og de skulle i gang med at indrettet.

De fik nudler med gris, miso, chili, agurk, tomat og lime til frokost. Alle var vilde med det.

Tante Lene spurgte Marie til råds omkring energibesparelse. - Marie anbefalede hende at hente inspiration på en hjemmeside, der hed: "energihjem.dk", hvor der stod en masse ideer til, hvordan at man kan spare på energien.

Blandt andet, noget som overraskede hende.

At bruge mindre standby, altså fx bruger et fjernsyn meget strøm, når man ikke bruger det, fordi det står på standby. Marie anbefalede også at bruge ovnens forvarme, når man skal bage brød.

Tante Lene og onkel Claus blev til aften, hvor de fejrede alt det, de havde lavet og arbejdet med i løbet af ugen.

Far sagde:

"Sig en eller to ting hver, som I vil huske - eller prøve at huske og som, I synes, vi skal fortsætte med."

Marie sagde: "Jeg vil huske at bruge poletmaskinen, så vi ikke bruger så meget vand, når vi bader, og jeg vil tænke over at vente med at oplade min telefon til den er næsten afladet."

Ida sagde: "Jeg vil tænke over ikke at købe nyt hele tiden, men bruge mere genbrug, og så vil jeg ønske, at vi laver mere mad af rester."

Hanne sagde: "Jeg vil helt sikkert blive ved med at lave madplan, og bruge alle de overskudsvarer, jeg kan. Det er på en måde sjovere at lave mad nu."

Henrik sagde: "Jeg vil prøve at cykle mindst 3 gange om ugen."

"Hvad skal vi så ikke fortsætte med," sagde Henrik videre.

Alle sagde næsten i munden på hinanden - "vi vil altså gerne have lov til at bruge vores computer om aftenen og lidt mere end en halv time om dagen. Det er svært at undvære, også når vi skal lave lektie."

"Enig," sagde far."

"Der er én ting, som jeg synes, vi skal love hinanden. Vi skal have mindst én dag om ugen, hvor vi spiller spil eller aftaler at snakke sammen uden at mobiltelefonen ligger på bordet... og så skal vi tænke os om og være gode til at minde hinanden om at spare på energien og brugen af CO2 - ikke bare for vores skyld, men hele samfundet."

Tante Lene og onkel Claus klappede næsten. Claus sagde; "Jeg synes næsten det sejeste er, at I har hjulpet hinanden, spurgt os og andre til råds samtidig med, at I har lært om forskellige job og virksomheder, som arbejder med bæredygtighed."

Ida smilede og sagde: "Jeg synes, det har været så sjovt i denne her uge. Nu håber jeg, at vi kan bruge nogle af alle de gode idéer, vi har." Hun åbnede sin computer og viste dem alle sammen den skitse, som Karen og hende havde lavet i "sketch-up".

En tilbygning, som skulle ligge i forlængelsen af stuen med en terrasse af genbrugsbrædder rundt om. Tilbygningen havde et tag, som skrånede let, så vandet kunne løbe fra og ned i en regnvandsopsamler. På taget kunne der vokse små planter og forskellige græsarter, så det ville tiltrække insekter, og der var gjort plads til nogle små solceller.

Der var tegnet en vindmølle på marken bagved, så hvis de skulle "go all in", så kunne den tilføre hele huset strøm.

*Ida havde også tegnet, hvordan der skulle indrettes:
en pallesofa af 4 euro-paller fyldt med puder
et bord og 4 stole
en gammel lænestol fra Dba
skateboardhylde og 3 gamle billeder
en masse grønne planter og en stor vase med tørrede blomster
et gulvtæppe fra genbrug og en lampe af pap og en smeltet flaske.
Der var også et løbebånd, som kunne generere el til opladning af deres
mobiltelefoner - den stod lidt klemt, men måske der kunne købes én, der ikke
var så stor?*

*Tante Lene, onkel Claus, far, Henrik, og mor, Hanne, klappede og smilede
samtidig.*

*Marie brød indover - "og I har ikke engang hørt om det sidste. Se de store
vinduer, det er fordi, vi så kan spare på det kunstige lys, og bruge det naturlige
dagslys."*

*Marie fortsatte; "Jeg lærte på "Green Tech" med skolen, at man kan isolere med
savsmuld og granuleret papir, og at vi skal tænke over, hvilke farver, vi giver
væggene, fordi bestemte farver er med til at holde på varmen.*

*.. Og hvis vi gør alt det - både du, far, Ida og jeg har fundet ud af, så bygger vi så
bæredygtigt, at det kan holde langt ind i fremtiden. Det kan godt være det bliver
dyrt, men har vi råd til at lade være".*

*Far, Henrik, smilede: "Næ det har vi nok ikke, hvis vi skal være med til at passe
på vores klode til næste generation. Men det er svært."*

BÆREDYGTIG

INDUSTRI
SOM
KARRIEREVEJ

Trekantområdet Danmark
Kolding Åpark 1, 2.
6000 Kolding
Tlf. 7979 7878
www.industriensomkarrierevej.dk

trekantområdet
industrien
som karrierevej